

obeťou únosu a jednoducho zastrelia každého v aute, vrátane rukojemníka.

Íšlo vám o život. Riskovali ste. Prečo?

Prečo som toľko riskoval? Moje vedomie mi hovorí, že som robil tento film pre širokú verejnosť, ktorá nevie o tomto probléme a mala by sa to dozvedieť, kým je ešte čas na zmenu. Moje podvedomie mi hovorí, že som to robil pre môjho syna. Ale kdesi ešte hlbšie viem, že som to robil len z jedného dôvodu. Zdá sa mi, že jediné, čo nás vo vzťahu k životnému prostrediu znepokojuje, sú emisie skleníkových plynov a globálne otepľovanie. Ale my prežijeme globálne otepľovanie. Svet bude iný, ale my tu stále budeme. Nakrútil som tento film o vode, pretože globálne otepľovanie sa spája s otázkou „ako“ žijeme, zatiaľ čo vodná kríza s otázkou „či“ vôbec prežijeme.

Ákú úlohu vo vašom filme zohráva známy herec Malcolm McDowell?

Malcolm McDowell je rozprávač. Ja využívam expertov na prerozprávanie presvedčivých argumentov a hlas Malcolma premostuje jednotlivé časti a ponúka otázky, ktoré vedú k diskusií. Páči sa mi jeho hlas a to, že jeho predchádzajúce role nie sú rolami bežných ekologicky „dobrých chlapcov“. Voda je bojom pre každého, dokonca aj pre malého Alexa.

Dnes už vieme, že voda bude v blízkej budúcnosti natoľko vzácna, že jej nedostatok môže spôsobiť vojnové konflikty. Načrtáva váš film východisko, spôsob, ako tejto katastrofe zabrániť? Keď sú ľudia smädni, nemôže byť mier na Zemi...

Vynaložil som veľké úsilie na prezentáciu riešení problémov. U väčšiny dokumentárnych filmov, ktoré som videl, ma znepokojuje, že úplne ignorujú tretie dejstvo, alebo jednoducho len uvádzajú niečo, čo môžete urobiť. Má to však len malý prínos, napríklad svet smeruje k

dobe ľadovej, tak si kúpte hybridné auto... Nechápte ma zle, ja mám dve hybridné autá, ale považujem za nezodpovedné, keď filmoví tvorcovia neukončia príbeh, a to bez ohľadu na to, či ide o fikciu alebo nie. Tvrdo som pracoval, aby som našiel hmatateľné, skutočné riešenia a preskúmal ich s rovnakým dôrazom, ako som skúmal problémy. Mnohé dokumenty prezentujú veľký problém, a potom povedia, teraz choďte a protestujte proti problému... Ja som nechcel urobiť film o proteste. Ja som chcel urobiť film, ktorý „je“ protestom.

Myslíte, že hospodársky vyspelé a bohaté krajiny sveta sa zrieknu čo i len časti svojho blahobytu a budú ochotné uzavrieť nejakú zmluvu, dohodu v prospech zachovania dostatku pitnej vody pre všetkých ľudí na tejto planéte?

TO JE JEDINÉ riešenie! Globálna legislatíva. Uruguaj je prvá krajina, ktorá zmenila svoju ústavu a uvádza v nej, že na vodu majú právo všetci v krajine a nemôže byť vlastnená ani predaná za účelom zisku. Maude Barlow je v súčasnosti prvou poradkyňou pre vodu v OSN a dúfame, že bude schopná naštartovať proces globálnej legislatívy na medzinárodnej úrovni, pretože to je jediná cesta ako riešiť tento problém.

Vaša manželka je Slovenka. Odkiaľ pochádza a kde ste sa zoznámili?

Moja manželka je z Bardejova. Stretol som ju, keď som žil niekoľko rokov v Prahe. Slovensko navštevujem každých pár rokov. Napokon, jedným z aktérov môjho filmu je Slovák, Michal Kravčík z Košíc, ktorý vytvoril alternatívu, Modrú alternatívu, voči vybudovaniu priehrady Tichý potok zadržiavaním vody. Jeho riešenie je kľúčom k svetovej kríze s vodou, ak bude možné aplikovať legislatívu na prinútenie krajín, aby prijali jeho riešenia.

Anna Gudzová

Foto: archív Sama Bozza

Michal Kravčík, jeden z aktérov filmu Blue Gold: World Water Wars

Michala Kravčíka poznáme predovšetkým ako zakladateľa mimovládnej organizácie (MVO) Ľudia a voda (1991). Vodu „vyštudoval“ na Stavebnej fakulte Slovenskej technickej univerzity v Bratislave (odbor vodné hospodárstvo). Jeho život je spätý s vodou a jeho životným krédom je Zastavme vysušovanie kontinentov modrej planéty. V rámci aktivít MVO Ľudia a voda sa zaslúžil o zastavenie sporného vodného projektu – priehrady na Tichom potoku. Je koordinátorom projektu Voda pre 3. tisícročie a v súčasnosti pracuje aj na rozvojových projektoch v znevýhodnených oblastiach Slovenska (projekt Dedina 3. tisícročia). V roku 1999 bol ocenený Goldmanovou environmentálnou cenou, ktorá sa považuje za synonymum Nobelovej ceny v oblasti životného prostredia. Pre MVO Ľudia a voda získal aj mnohé ďalšie ocenenia, ku ktorým mu osobne blahoželali osobnosti ako Bill Clinton, Tony Blair a ďalší. Vďaka svojmu neúnávnemu boju za právo na vodu a proti vysušovaniu kontinentov sa dostal do knihy Maude Barlow (prvá poradkyňa pre vodu v OSN) a Tonyho Clarka Modré zlato: Boj proti hromadnej krádeži svetovej vody. A vďaka tejto knihe ho objavil americký filmár Sam Bozza, ktorý na námet tejto knihy nakrútil film Modré zlato: Vojny o vodu.

„V decembri 2006 ma Sam Bozza kontaktoval, že príde na Slovensko a že by rád so mnou spravil krátku rozhovor do filmu o vode, ktorý pripravuje. V januári 2007 sme sa stretli v Košiciach a... ostatné je už vo filme,“ hovorí Michal Kravčík, jeden z aktérov tohto filmu, ktorý sa uvedie na Envirofilme 2009.

Pozvánka Technickej univerzity vo Zvolene na Envirofilm 2009

Volavka popolavá (*Ardea cinerea*), foto: Juraj Žiak

Technická univerzita vo Zvolene má k problematike ochrany prírody a krajiny veľmi blízko. Jej Fakulta ekológie a environmentalistiky sa venuje celej škále tém (technológie spracovania odpadov, ochrana rastlín, živočíchov, biotopov, optimalizácii využívania krajiny atď.), fažiskom záujmu Lesnickej fakulty sú naše lesné ekosystémy, na Fakulte environmentálnej a výrobnjej techniky sa venujú ochrane pracovného a životného prostredia a na Drevárskej fakulte nájdeme tiež environmentálne orientované predmety. Preto je prirodzené, že je Technická univerzita dlhoročným

spoluorganizátorom Envirofilmu. Aj tento rok sme pripravili niekoľko zaujímavých podujatí.

Každé dopoludnie od utorka 13. mája až do piatku 16. mája 2008 privíta záujemcov o premietanie súťažných filmov aula Technickej univerzity. Tradičnými záujemcami o tieto filmy sú prevažne zvolenské základné a stredné školy. Návštevníci budú mať možnosť zoznámiť sa aj prostredníctvom posterov s prácou Fakulty ekológie a environmentalistiky, ako aj jej študentov v oblasti environmentálnej výchovy. Práve z prác študentov už niekoľko rokov zostavujeme

sprievodnú výstavu. Kým v minulých rokoch šlo najmä o práce našich talentovaných fotografov (napr. Juraja Žiaka, Šimona Kertysa) prezentované v Banskej Štiavnici, tento rok sme vo Zvolene pripravili výber karikatúr s názvom **Z nadvhľadu** (autori: Ondřej Slavík, Miroslav Očadlík). Tieto budú vystavené v Dome kultúry ŽSR, kde sa budú počas festivalových večerov premietat nesúťažné filmy z archívu Slovenského filmového ústavu.

Sme veľmi radi, že zápočtová práca z predmetu environmentálna výchova študenta 4. ročníka Lukáša

Čunderlíka **Dva svety - jedna Zem?** našla využitie v praxi. Stala sa súčasťou metodických materiálov pre učiteľov k téme Globálna chudoba (vyšla aj ako DVD príloha časopisu pre environmentálnu výchovu a etiku **Ďalekohľad** 10/2007). Prácu odprezentujeme ako sprievodnú výstavu tiež v Dome kultúry ŽSR. Prostredníctvom nej sa paralelne zoznámate so životom dvoch mladých žien z úplne odlišných krajín.

Na základe mimoriadne pozitívnych ohlasov na minuloročný seminár O environmentálnej výchove rozprávko pre učiteľky materských škôl sme v tomto roku pripravili na štvrtok 15. mája seminár na tému **Život pre budúcnosť**. S učiteľkami sa pozrieme na Zem očami Malého princa.

Naše aktivity sú súčasťou festivalového programu mesta Zvolen, ktoré pripravuje v tomto ročníku napr. besedu Zvieratá zvolenského regiónu a videopremietanie Ochrana prírody a krajiny (Krajská knižnica Ľudovíta Štúra vo Zvolene, oddelenie literatúry pre deti a mládež), podvečerné premietanie súťažných filmov (Dom Phorum) či večerné premietania (Filmový klub Zvolen v Dome kultúry ŽSR).

Zuzana Gallyayová

Fakulta ekológie a environmentalistiky Technická univerzita vo Zvolene

